

Vážené poslankyně, vážení poslanci,

dovolujeme si Vás již poněkolkáté oslovit ve věci **novely zákona č.563/2004 Sb.**, o pedagogických pracovnících s prosbou, abyste věnovali pozornost **kritickým stanoviskům a varováním odborné veřejnosti**, které podpořila řada asociací a profesních organizací včetně respektovaných osobností, které se zabývají učitelskou profesí a vzděláváním učitelů na mezinárodní úrovni. **Tato novela je považována díky kontroverzním paragrafům - 9a (1) a 9a (6) a příslušných částí § 22 (1) a 7 z návrhu zákona – za de-kvalifikační a de-profesionalizační.**

V průběhu téměř pět let trvajících projednávání novely (aktuální verze novely je téměř identická s verzí, která po více než dvou letech projednávání v poslanecké sněmovně a senátu v letech 2019-2021 neprošla úspěšně legislativním procesem) byla publikována a poslancům zasílána řada velice kritických stanovisek. Již na začátku roku 2021 bylo publikováno v časopise Pedagogika stanovisko autorského týmu, v němž pět profesorů zabývajících se dlouhodobě problematikou učitelské profese a učitelského vzdělávání upozorňuje na závažná rizika, která v sobě novela obsahuje - <https://ojs.cuni.cz/pedagogika/article/view/1912>. S oporou o znalost trendů ve vyspělých zemích varují před snahou MŠMT **snížit požadavky na kvalifikaci učitelů u zákonem regulované profese** a de-profesionalizovat učitelství v době, kdy naopak rostou nároky na profesionalitu učitelů.

Otevření profese přiznáním **plné** kvalifikace ředitelem školy, byť na omezenou dobu, absolventovi vysoké školy bez specifických profesních znalostí a dovedností a bez praxe se žáky (překonání mýtu, že stačí umět matematiku, abych ji mohl kvalitně učit žáky různých schopností, různého věku atd.) je **v přímém rozporu se Strategii 2030** a s **reformou vzdělávání učitelů** zdůrazňující naopak potřebu zvýšení profesionality učitelů a profesionalizace učitelského vzdělávání. V kontextu těchto záměrů vzdělávací politiky jsou kontroverzní paragrafy v novele absurdní.

V rámci **mezirezortního připomínkového řízení** přišlo na MŠMT celkem 221 připomínek, z toho **Česká konference rektorů** formulovala **55 připomínek**, přičemž 4 zásadní připomínky považovala ze strany MŠMT za nevypořádané. Začátkem února 2023 vydala **Česká konference rektorů stanovisko**, jehož poslední věta zní: „Novelu tedy považujeme za ohrožení profesionalizace učitelského povolání, což je ve zjevném nesouladu se Strategií vzdělávací politiky ČR 2030+.“ <https://www.crc.muni.cz/dokumenty/usneseni/stanovisko-ckr-k-novele-zakona-o-pedagogickych-pracovnicich>

Společné kritické stanovisko k novele (jejím nejkontroverznějším paragrafům) formulovaly také asociace reprezentující **fakulty vzdělávající učitele** – Asociace děkanů přírodovědných fakult, Asociace děkanů filozofických fakult, Asociace děkanů pedagogických fakult, Asociace děkanů tělovýchovných fakult a řady odborných organizací. Zaslali ho v otevřeném dopise ministrovi školství Vladimíru Balašovi a členům Poslanecké sněmovny a vyzvali k úpravě návrhu zákona, resp. k vypuštění jeho kontroverzních paragrafů - <https://medium.seznam.cz/clanek/milan-duckacek-stanovisko-odborne-verejnosti-k-novele-zakona-o-pedagogickych-pracovnicich-2452>

Stanovisko k novele vyjadřující znepokojení vyjádřila také Rada vysokých škol. **Experti SYRI** - Národního institutu pro výzkum socioekonomických dopadů nemocí a systémových rizik, kteří jsou státem financováni právě za analýzy potenciálních společenských rizik, před přijetím novely varují - <https://www.syri.cz/experti-kritizuji-novelu-zakona-o-pedagogickych-pracovnicich>

Expertní stanoviska byla publikována společně s požadavkem adresovaným vám jako klíčovým aktérům, abyste se znalostí dat včetně argumentů, které zpochybňují důvody uváděné pro potřebnost kontroverzních paragrafů, **připravili pozměňovací návrhy na vypuštění § 9a (1), § 9a (6) a § 22 (1)**. Jako hlavní důvod je uváděn nedostatek učitelů – tento problém se však týká pouze několika oborů, v jiných je naopak přebytek učitelů, a pouze několika regionů. Opakovaně jsme uváděli, že **není důvod pro plošné řešení a není věrohodně opodstatněný tak radikální zásah do učitelské profese**. Navržené intervence jsou nejen **v rozporu s trendy ve vyspělých zemích**, ale i **v rozporu s jinými kroky a strategickými dokumenty MŠMT (zejména se Strategií 2030+)**.

Apelujeme tedy na vás se vši naléhavostí, abyste **s vědomím odpovědnosti za důsledky** bezprecedentního kroku **pro kvalitu vzdělávání i perspektivu učitelské profese znovu zvážili svůj postoj k novele**

Prof. PhDr. Vladimíra Spilková, CSc.
Univerzita Pardubice, Fakulta filozofická

Prof. PhDr. Stanislav Štech, CSc.
Univerzita Karlova, Pedagogická fakulta